

Tarkastuslöydöt: ei

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat Peruskarttaote (3642 06 Kairala)

muut liitteet:

negatiivit:

diat:

Tarkastuksen aihe: Paikallisten tunteman historiallisella ajalla käytössä olleen kesähautasaaren tarkastus.

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Kitisen pääuoman viereen syntyneen Yliuopaja-nimisen uopajan keskellä olevalla Manolaissaarella, jonka nimi on kartalla virheellisesti Mannalaissaari. Saarta tiedetään käytetyn kesähautasaarena ennen virallisen hautausmaan perustamista Pelkosenniemelle. Saarella on yhä näkyvissä vähintään 5 hautakuoppaa, joista vainajat on kaivettu ylös haudattavaksi viralliseen hautausmaahan. Saarella on ainakin kansanperinteen mukaan yhä myös avaamattomia hautoja. Haudat näyttävät keskittyvän saaren länsi- ja lounaisosiin. Manolaissaarella kasvaa jyrkeviä vanhoja kuusia. Vielä 1950- ja 1960-luvuilla siellä pidettiin lampaita, jotka hoitivat saaren aluskasvillisuutta. Nykyään pajukko on päässyt valloilleen ja kulku on paikoin hankalaa. Saaren käyttöhistoria alkaa jo esihistoriallisella ajalla (kts. erillinen tarkastuskertomus).

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Saarella ei ole rakennuksia, eikä sinne pääse kesällä kuin veneellä. Saarella kasvaa suuria vanhoja kuusia. Saarella pidettiin vielä 1950- ja 1960-luvuilla lampaita, jotka "hoitivat" saaren kasvillisuutta. Nyt maasto on päässyt pahasti pajuttumaan ja on paikoin vaikeakulkuista.

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi: koko saari

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: Manolaiissaaresta on lisäksi kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Myös Yliuopajan länsirannalta on poimittu talteen kvartsi-iskoksia ja -esineitä. Lisäksi n. 3 km päässä sijaitsevan Tuormusjärven rannalta on löydetty kivikautinen tuura.

Selostus jätetty

27.3.2002
Aika

HELSINKI
Paikka

Allekirjoitus

Jatkotoimenpiteitä:

Huomautuksia (esim. perimätieto) **ja lisäyksiä:** Saareen liittyy paikallista perimätietoa, josta osa on koottuna Kari Tallavaaran Kairavuopiolaiset kirjaan.

Täyttöohjeita:

Tunnistetiedot

Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiötä), täytä samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi kortti

Hoito ja kunto

A. Kunto: 1=koskematon, 2=tutkittu osittain, 3=tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5=tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B. Alkuperäisyys: 1=täysin alkuperäinen, 2=entisöity osittain, 3=entisöity kokonaan 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C. Hoitotarve: 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostamista, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä

D. Hoitotilanne: 1=peruskunnostettu, 2=tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana

E. Rajaustarkkuus: 1=rajattu arvion pohjalta, 2=rajattu osittaisella koekaivauksella, 3=rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4=rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksi, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella

F. Vahvistustapa: 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue

G. Maastomerkintä: 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5=aitaus ja taulu, 6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman kylän tai kunnan alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI

Peruskarttaote 1:20000 (PK 3642 06 KAIRALA)
 Pelkosenniemi Manolaisaari. Kesähautasaari merkitty punaisella.

